

GLOBAL BIZNES AXBOROT TEXNOLOGIYALARI DASTURIY ILOVALARI

Suyarov A.M.

Samarqand

iqtisodiyot va servis instituti dotsenti

akramsuyarov@mail.ru

Boymuhammedov O'.

Samarqand davlat universiteti Urgut

filiali Biznesni boshqarish va tabiiy

fanlar fakulteti 3-bosqich talabasi

Oralbekboymuhammedov2614@gmail.com

Annotatsiya. Global biznes raqobatbardoshligi va samaradorligini oshirish uchun axborot texnologiyalari (AT) dasturiy ilovalari muhim rol o'ynaydi. Zamonaviy korxonalar global miqyosda faoliyat yuritish, turli xil mijozlarga xizmat ko'rsatish va murakkab jarayonlarni boshqarish uchun kuchli dasturiy ta'minotga muhtoj. Ushbu maqolada global biznesda qo'llaniladigan asosiy AT dasturiy ilovalari, ularning funksiyalari va istiqbollari ko'rib chiqiladi.

Tayanch iboralar: global biznes, ERP tizimlari, standartlashtirish, optimallashtirish, ta'minot zanjiri, bulutli xizmatlar, sun'iy intellekt.

1. Korxonalar resurslarini boshqarish (ERP) tizimlari.

- Funksiyasi: ERP tizimlari korxonaning barcha resurslarini (moliya, xaridlar, ishlab chiqarish, zahiralar, logistika, inson resurslari) bitta platformada integratsiyalashgan holda boshqarish imkonini beradi.

- Global biznes uchun afzalliklari: Global biznes uchun ERP tizimlari turli mamlakatlardagi faoliyatni markazlashtirish, ma'lumotlarni real vaqtda kuzatish, jarayonlarni standartlashtirish va qaror qabul qilishni yaxshilash imkonini beradi.

- Misollar: SAP S/4HANA, Oracle NetSuite, Microsoft Dynamics 365.

2. Mijozlar bilan aloqalarni boshqarish (CRM) tizimlari.

- Funktsiyasi: CRM tizimlari mijozlar bilan o'zaro aloqalarni boshqarish, mijozlar ma'lumotlarini saqlash, savdo va marketing faoliyatini optimallashtirish uchun mo'ljallangan.

- Global biznes uchun afzalliklari: Global miqyosda mijozlar bilan aloqalarni yaxshilash, mijozlar ehtiyojlarini tushunish, shaxsiy xizmatlarni taqdim etish va savdo samaradorligini oshirish.

- Misollar: Salesforce, Microsoft Dynamics 365 Sales, Zoho CRM.

3. Ta'minot zanjirini boshqarish (SCM) tizimlari.

- Funktsiyasi: SCM tizimlari ta'minot zanjirini rejalashtirish, xaridlarni boshqarish, omborlarni boshqarish, logistika va etkazib berish jarayonlarini optimallashtirish uchun mo'ljallangan.

- Global biznes uchun afzalliklari: Global ta'minot zanjirini boshqarishda samaradorlikni oshirish, logistika xarajatlarini kamaytirish, zahiralarni optimallashtirish va mahsulotlarni vaqtida yetkazib berish.

- Misollar: SAP SCM, Oracle SCM Cloud, Manhattan Associates.

4. Elektron tijorat platformalari.

- Funktsiyasi: Elektron tijorat platformalari onlayn savdo qilish, mahsulotlarni sotish, to'lovlarni qabul qilish va mijozlar bilan aloqa o'rnatish uchun mo'ljallangan.

- Global biznes uchun afzalliklari: Global miqyosda onlayn savdo qilish, yangi bozorlarga kirish, mijozlar bazasini kengaytirish va savdo hajmini oshirish.

- Misollar: Shopify, Magento, WooCommerce.

5. Bulutli xizmatlar.

- Funksiyasi: Bulutli xizmatlar ma'lumotlarni saqlash, dasturiy ta'minotni ishlatish va infratuzilma bilan ta'minlash uchun internet orqali taqdim etiladi.

- Global biznes uchun afzalliklari: Xarajatlarni kamaytirish, ma'lumotlarga istalgan joydan kirish, moslashuvchanlik, o'sish imkoniyati va hamkorlikni osonlashtirish.

- Misollar: Amazon Web Services (AWS), Microsoft Azure, Google Cloud Platform (GCP).

6. Biznes tahlili (BI) va ma'lumotlar vizualizatsiyasi ilovalari.

- Funksiyasi: BI ilovalari ma'lumotlarni to'plash, tahlil qilish, vizualizatsiya qilish va hisobotlar yaratish uchun mo'ljallangan.

- Global biznes uchun afzalliklari: Katta hajmdagi ma'lumotlarni tahlil qilish, biznes tendensiyalarini aniqlash, qaror qabul qilishni yaxshilash va ishlashni optimallashtirish.

- Misollar: Tableau, Power BI, Qlik Sense.

7. Hamkorlik va aloqa ilovalari.

- Funksiyasi: Hamkorlik va aloqa ilovalari jamoalar o'rtasida aloqa qilish, loyihalarni boshqarish, hujjatlarni almashish va birgalikda ishlash uchun mo'ljallangan.

- Global biznes uchun afzalliklari: Turli joylarda joylashgan jamoalar o'rtasida aloqalarni yaxshilash, loyihalarni boshqarish samaradorligini oshirish va hamkorlikni osonlashtirish.

- Misollar: Slack, Microsoft Teams, Zoom.

Istiqbollar

- Sun'iy intellekt (AI) va mashinali o'qitish (ML): AI va ML texnologiyalari dasturiy ilovalarga integratsiya qilinib, avtomatlashtirish, prognoz qilish va qaror qabul qilishni yaxshilash imkoniyatlari ortadi.
- Bulutli texnologiyalar: Bulutli xizmatlardan foydalanish ortib boradi va dasturiy ilovalarning moslashuvchanligi va o'lchamligi yaxshilanadi.
- Mobil ilovalar: Mobil ilovalar biznes uchun tobora muhim ahamiyat kasb etib, xodimlarga va mijozlarga istalgan joydan kirish imkoniyatini beradi.
- Ma'lumotlar analitikasi: Ma'lumotlarni tahlil qilish va vizualizatsiya qilish imkoniyatlari yanada kuchayadi, bu esa biznesda qaror qabul qilishni yaxshilaydi.

Xulosa

Global biznesda AT dasturiy ilovalari samaradorlikni oshirish, xarajatlarni kamaytirish, mijozlar bilan aloqalarni yaxshilash va yangi bozorlarga kirish uchun muhim vosita hisoblanadi. Korxonalar o'z ehtiyojlariga mos keladigan dasturiy ta'minotni tanlash va uni samarali qo'llash orqali raqobatbardosh ustunlikka ega bo'lishi mumkin. Kelajakda AI, bulutli texnologiyalar, mobil ilovalar va ma'lumotlar analitikasi kabi texnologiyalarning rivojlanishi bilan ushbu ilovalarning ahamiyati yanad ortadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Pressman, R. S. (2014). "Software Engineering: A Practitioner's Approach"
2. Elmasri, R., & Navathe, S. B. (2015). "Fundamentals of Database Systems"
3. Chelsea Yang (2021). Why Use Infographics for Education
<https://www.edrawsoft.com/infographics/why-use-infographics-foreducation.html>.

4. Т. С. Масылюк. Инфографика как средство визуализации информации. Методические рекомендации. г. Добрянка, 2017 г.